

DIE ONTWERP VAN 'N WEBPORTAAL VIR AKADEMICI

HEILA PIENAAR

Voorgelê ter gedeeltelike vervulling van die vereistes vir
die graad M Ed (RGO) in die
Departement Onderwys- en Opleidingskunde,
Fakulteit Opvoedkunde aan die

UNIVERSITEIT VAN PRETORIA

April 2001

TITEL: Die ontwerp van 'n webportaal vir akademici

KANDIDAAT: Heila Pienaar

LEIER: Prof dr JC Cronjé

DEPARTEMENT: Departement Onderwys- en Opleidingstudies
Fakulteit Opvoedkunde
Universiteit van Pretoria

GRAAD: M Ed (Rekenaargesteunde Onderwys)

DATUM: April 2001

SAMEVATTING

'n Webportaal kan omskryf word as 'n Webruimte vir 'n spesifieke teikengehoor wat 'n verskeidenheid inhoude byeenbring en 'n aantal dienste aanbied, soos byvoorbeeld soekenjins, nuus, elektroniese pos, geselskamers en intydse aankope. Hierdie studie ondersoek die faktore wat in ag geneem moet word tydens die ontwerp van 'n Webportaal vir akademici. Op grond van 'n literatuurstudie en 'n empiriese ondersoek word riglyne afgelei wat van waarde kan wees vir die ontwerp van so 'n portaal. 'n Webportaal vir akademici moet veral hulle persoonlike bestuur van akademiese inligting en kennis ondersteun. Die persoonlike onderhoude met die akademici gee 'n goeie aanduiding van die inhoud, funksies, voorkoms en waarde van 'n akademiese portaal.

TITLE: Design of a web portal for academics

CANDIDATE: Heila Pienaar

SUPERVISOR: Prof dr JC Cronjé

DEPARTMENT: Department of Teaching and Training Studies
Faculty of Education
University of Pretoria

DEGREE: M Ed (Computer-assisted Education)

DATE: April 2001

SUMMARY

A web portal can be defined as a Web site for a specific audience that aggregates an array of content and provides a variety of services including search engines and directories, news, e-mail, chat rooms and online shopping. This study investigates the factors that must be considered during the design of a web portal for academics. Guidelines for the design of such a portal were developed on the basis of a literature study and an empirical study. A web portal for academics must support their personal management of academic information and knowledge. Personal interviews were conducted with academics in order to identify the content, functions, appearance and value of an academic portal.

DIE ONTWERP VAN 'N WEBPORTAAL VIR AKADEMICI

INHOUDSOPGAWE

HOOFSUK 1: INLEIDING

1.1 Aanleiding tot hierdie studie	1
1.2 Die probleem	1
1.3 Doel van die studie	2
1.4 Navorsingsmetode	3
1.5 Waarde van die studie	3
1.6 Beperkings van die studie	3
1.7 Indeling van hoofstukke	4

HOOFSUK 2: TEORETIESE AGTERGROND

2.1 Inleiding	6
2.2 Persoonlike inligting- en kennisbestuurmodel	6
2.2.1 Siklus van wetenskaplike kennis	6
2.2.2 Taakverrigting van die akademikus	8

2.2.3 Persoonlike inligting- en kennisbestuur	9
2.3 Die ondersteuning van persoonlike inligting- en kennisbestuur deur Webportale	11
2.3.1 Inligtingtegnologie wat ontwikkel is om die akademikus se persoonlike inligting- en kennisbestuur te ondersteun	11
2.3.2 Die ontstaan en ontwikkeling van Webportale	12
2.4 Sintese	15
<u>HOOFSTUK 3: EMPIRIESE STUDIE</u>	
3.1 Inleiding	16
3.2 Probleemdefinisie-fase	16
3.3 Navorsingsontwerp	17
3.3.1 Kwasi-eksperimentele ontwerp	18
3.3.2 Deelnemende aksienavorsing	18
3.3.3 Ontwerp- en ontwikkelingsproses	19
3.3.4 Keuse van gevalle	23
3.3.4.1 Keuse van akademici vir deelname aan die studie	23
3.3.4.2 Keuse van inligtingkundiges vir deelname aan die studie	23

3.4 Dataversameling	24
3.4.1 Gestruktureerde vraelys	24
3.4.2 Persoonlike onderhoude met akademici	25
3.4.3 Fokusgroepsessie met inligtingkundiges	26
 <u>HOOFTUK 4: DATA-ONTLEDING</u>	
4.1 Inleiding	28
4.2 Verwerking van onderhoude met akademici	28
4.2.1 Samevatting van onderhoude en voorlopige ontwerpriglyne	28
4.2.2 Bespreking van die resultate van die onderhoude met akademici	49
4.3 Verwerking van fokusgroepsessie met inligtingkundiges	51
4.3.1 Tydens die demonstrasie van die prototipe Webportaal het die volgende na vore gekom	51
4.3.2 Tydens die evaluasie van die prototipe Webportaal het die volgende aspekte na vore gekom	52
4.3.3 Voorlopige ontwerpriglyne vir die portaal	55
4.3.4 Bespreking van die resultate van die fokusgroepsessie met inligtingkundiges	56

HOOFSTUK 5: ONTWERPRIGLYNE VIR 'N WEBPORTAAL
VIR AKADEMICI

5.1 Inleiding	57
5.2 Persoonlike bestuur van akademiese inligting en kennis	57
5.2.1 Persoonlike bestuur van inligting en kennis	57
5.2.2 Persoonlike insameling en herwinning van inligting	58
5.2.3 Organisering en verwerking van inligting	58
5.2.4 Persoonlike skep van inligting- en kennisprodukte	58
5.2.5 Kommunikasie en verspreiding van inligting en kennis	59
5.3 Strategiese en organisatoriese aspekte	59
5.4 Sintese	60

HOOFSTUK 6: BESPREKING EN EVALUERING VAN BEVINDINGS

6.1 Inleiding	61
6.2 Die mate waarin die studie die sentrale navorsingsvraag beantwoord het	62
6.3 Evaluering van die metodes wat gebruik is	66
6.4 Belangrikste resultate	67

6.5 Leemtes in die studie	67
6.6 Temas vir verdere navorsing	67

FIGURE

Figuur 1: Siklus van wetenskaplike kennis	7
Figuur 2: Persoonlike inligting- en kennisbestuurmodel	9
Figuur 3: "Rapid application design and development"	19
Figuur 4: Hoofblad van die prototipe Webportaal	38
Figuur 5: Biblioteek katalogus as deel van die prototipe portaal	38
Figuur 6: Tydskrifindeks van die prototipe Webportaal	39
Figuur 7: Beskikbare tydskrifte oor 'n onderwerp	39
Figuur 8: Voorbeeld van 'n Webtydskrif	40
Figuur 9: Funksionering van verpersoonliking	40
Figuur 10: 'n Verpersoonlikte lys van inligtingbronne	41

TABELLE

Tabel 1: Invloed van die Internet op die siklus van wetenskaplike kennis	8
Tabel 2: Navorsingsontwerp (struktuur en plan)	20
Tabel 3: Verwerking van onderhoude met akademici	49

AANHANGSELS

Bibliografie	68
Aanhangsel A: Onderhoudskedule	